

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ “Д-Р ПЕТЪР БЕРОН”
село Хитрино, ул. “Възраждане” № 20
тел. 05341 22-38, е – mail: info-2700088@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
ЕРХАН ХЮСЕИН
Директор

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ

ВЪЗМОЖНОСТИ

И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ

ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

2025 – 2029

Приета от педагогическия съвет (протокол № 16 / 10.09.2026 г.)

Съгласувана от общественият съвет (протокол № 4 / 31.08.2026 г.)

Утвърдена със заповед № 912 / 11.09.2026 г.

I. УВОД

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с деца и ученици от Средно училище „Д-р Петър Берон”, с. Хитрино, и урежда взаимоотношенията между институциите във връзка с предоставянето на приобщаващо образование.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование
- Наредба за приобщаващото образование
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства
- Закон за защита от дискриминация
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието
- Училищната програма за равен достъп до образование работи в посока за изграждане на среда за:
 - разгръщането на потенциала на всеки ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
 - по-високо качество и по-добър достъп до образование;
 - ранна превенция на обучителни затруднения;
 - включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;

Програмата включва реда и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такива, съобразно техните интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи в СУ „Д-р Петър Берон”, с. Хитрино, са деца и ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби, деца сираци и полусираци, деца на бежанци, деца от различни етнически групи и пр. с други идентифицирани нужди.

II. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ:

Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическото положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето.

Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в училищната общност.

Според Алианса за приобщаващо образование има девет водещи принципа на приобщаващото образование и те са:

1. Човек е ценен независимо от неговите способности или от неговите постижения.
2. Всяко човешко същество е способно да чувства и да мисли.

3. Всяко човешко същество има правото да общува и да бъде чуто.
4. Хората се нуждаят един от друг.
5. Истинското образование може да се случи единствено чрез истински взаимоотношения.
6. Всички хора се нуждаят от подкрепа и приятелско отношение от хора на своята възраст.
7. Прогрес в ученето се постига чрез надграждане на това, което човек може да прави, а не на това, което не може.
8. Различията внасят здравина в отношенията в обществото.
9. Сътрудничеството е за предпочитане пред конкуренцията.

III. ПРЕДМЕТ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

Програмата за предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата и учениците от уязвими групи включва:

1. принципите на приобщаващото образование;
2. условията и реда за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците;
3. условията и реда за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците въз основа на оценката на индивидуалните им потребности и изготвянето на план за подкрепа на ученика от екип за подкрепа на личностното развитие в училището;
4. изграждане на позитивен психологически климат в училището;
5. структурата, условията и реда за утвърждаване на индивидуалните учебни планове и на индивидуалните учебни програми на ученици със специални образователни потребности и на ученици с изявени дарби по чл. 95, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за предучилищното и училищното образование;
6. условията и реда за постъпване, организацията и осъществяването на обучението и подкрепата за личностно развитие на учениците със специални образователни потребности.

IV. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Подкрепата на личностното развитие се осъществява въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

1. Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие за координатор е определен учител, който изпълнява функциите си съобразно Наредбата за приобщаващото образование.

Общата подкрепа в СУ „Д-р Петър Берон”, с. Хитрино, се осъществява от екип, ръководен от координатор. Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всяко дете и ученик. Общата подкрепа включва също така различна екипна работа и между отделните специалисти и осигуряване или насочване към занимания по интереси. Заниманията по интереси могат да се организират от училището или от други центрове за личностно развитие.

Кариерното ориентиране, провеждано от учителите или консултант от кариерен център, също е част от общата подкрепа на учениците от първия до последния клас за училището.

В СУ „Д-р Петър Берон”, с. Хитрино, функционира училищна библиотека, която чрез осъществяване на различни дейности представлява част от общата подкрепа на децата и учениците.

Моралните и материалните награди също са част от предоставяната от училището обща подкрепа.

Общата подкрепа включва и други дейности, подробно описани в Наредбата за приобщаващото образование.

2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определено дете или ученик от СУ „Д-р Петър Берон”, с. Хитрино. Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от регионалния център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците, за които може да се поиска оценка на способностите, са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година;
- деца с хронични заболявания;
- деца в риск.

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с дете или ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация;
- рехабилитация на слуха;
- зрителна рехабилитация;
- рехабилитация на комуникативни нарушения;
- осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- специализирани средства;
- ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

Ако регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, училището уведомява отдел „Закрила на детето“ към дирекция „Социално подпомагане”, с. Венец. Социалните служби оказват съдействие и помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в друга форма на обучение. За ученици с изявени дарби също се изработва индивидуален учебен план.

III. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа.	постоянен	класен ръководител ресурсен учител	
Екипна работа на учителите от даден клас.	постоянен	класни ръководители, учители	при необходимост
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа.	до 10.09.2026 г.	директор	
Награждаване на ученици.	текущ	директор	по определен повод за поощрение
Дейности на училищната библиотека, свързани с четивна грамотност.	01.10. 2026 – 01.06. 2027 г.	завеждащ библиотека	да се реализират регулярни дейности за повишаване на мотивацията за четене
Дейности за повишаване на мотивацията за учене и ангажираност към учебния процес	30.10.2026 - 01.06.2027 г.	класни ръководители, учители	организиране и провеждане на учебни часове и инициативи в “кът за четене”
Представяне на дейности по интереси.	30.06.2027 г.	учители в ЦДО	
Работа по проект „Успех за теб“.	целогодишно	Образователен медиатор	
Идентифициране на ученици със СОП.	целогодишно	класни ръководители, учители, ресурсен учител	
Оценка на потребности на ученици със СОП.	целогодишно	ресурсен учител и екип	не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждите
Логопедична терапия, рехабилитация и консултации.	целогодишно	логопед	
Психологическа подкрепа, психо-социална рехабилитация и консултации.	целогодишно	учители ресурсен учител специалисти от ДСП	
Превантивни мерки	целогодишно	директор,	

за недопускане отпадане от училище.		зам.-директор, учители ресурсен учител	
Организиране и провеждане на училище за родители.	на родителски срещи	класни ръководители	при желание от родителите
Стимулиране участието на ученици в състезания и олимпиади.	целогодишно	учители	
Съвместни дейности с МКБППМН.	целогодишно, по график	УКБППМН, директор, общинска администрация на община Хитрино	

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани. Всички участници в образователния процес (семейство, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Настоящата програма се актуализира в началото на всяка учебна година.